

zaaknummer 2011-T405 (2)

Meldpunt RKK

6 december 2013

Ingek. 13 DEC. 2013

Meldingsnummer

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

geboren op _____
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mevrouw mr. M.L.J. Bomers,

tegen:

(wijlen) _____
geboren op _____ en overleden op _____
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens haar leven lid van de Congregatie de Nederlandse Delegatie van
de Zusters van Onze Lieve Vrouw.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 26 maart 2013. Op 21 mei 2013 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van _____, delegatie overste.

Op 22 oktober 2013 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mevrouw mr. M.L.J. Bomers.

Namens de congregatie zijn verschenen _____, delegatie overste, en de heer _____, (financieel) adviseur van de congregatie.

2. De klacht

- 2.1. Klager verbleef in het _____ pensioonaat in _____. Op dit pensioonaat hadden de Zusters van Onze Lieve Vrouw de leiding, waaronder aangeklaagde. Toen klager ongeveer acht à negen jaar oud was, wilde aangeklaagde zijn penis controleren in het kader van een 'zogenaamde' persoonlijke hygiëne. Zij trok dan aan zijn penis en probeerde de voorhuid naar achteren te schuiven. Dat deed erg veel pijn. De voorhuid van klager was te nauw om deze weg te schuiven. Aangeklaagde begon de penis van klager dan "warm" te masseren om de voorhuid verder te kunnen "behandelen". De penis van klager werd dan groter. Vervolgens ging aangeklaagde achter hem staan en reed zij tegen hem aan. Zij voelde daarbij ook aan zijn balzak en tussen zijn benen en streelde zijn billen tot aan zijn anus. Steevast stelde zij daarbij de vraag of hij het fijn vond zo, waarbij klager haar duidelijk hoorde hijgen achter zich.

Klager vond het heel benauwend, dat aangeklaagde dit alles bij hem deed. Hij vond het ook erg beangstigend. Zelf had hij op de leeftijd van acht à negen jaar zijn penis nog nooit in een erecte toestand gezien.

Hoe langer aangeklaagde bleef trekken, hoe meer pijn het deed. Klager protesteerde hier tegen, maar dit haalde absoluut niets uit.

Doordat klager zich alles behalve thuis voelde in het pensionaat plaste hij regelmatig in bed. Als hij in bed had geplast, werd hij door aangeklaagde meegenomen naar de doucheruimtes. In de doucheruimte moest hij zich geheel uitkleden. Vervolgens werd hij door aangeklaagde met ijskoud water afgespoten. Zij hield de koude straal met water dan langdurig tegen zijn geslachtsdeel en zijn billen.

Zeker achteraf bezien kan klager dit langdurig afspoelen van zijn geslachtsdeel en billen, zeker in relatie met de eerder genoemde handelingen, niet anders dan als seksueel misbruik aanmerken.

Tijdens de zitting van de Klachtencommissie heeft klager aangegeven dat het langdurig afspoelen met koud water van zijn geslachtsdeel en zijn billen incidenteel tegelijk gebeurde met het trekken aan zijn piemel.

- 2.2. Het leven van klager wordt gedomineerd door angsten. Toen hij achttien jaar oud was, kwam hij voor het eerst bij een psychiater terecht, namelijk bij de zenuwarts dr. in

Vanaf zijn achttiende heeft klager ook problemen met het gebruik van alcohol en drugs. Hij begon regelmatig lsd en speed te gebruiken. Aan deze middelen, alsmede aan alcohol en kalmeringsmiddelen raakte hij langzamerhand verslaafd.

Klager is vanaf zijn eenentwintigste ondersteund door een tiental psychiaters, neurologen, maatschappelijk werkers en sociaal psychiatrisch verpleegkundigen van RIAGG en GGZ. Bij deze hulpverleners is hij over een periode van twaalf jaren gedurende zeven jaren in therapie geweest. Hij kreeg te maken met paniekstoornissen, straat- en pleinrees, zelfdestructief gedrag, eenzaamheid: een gevoel naar de rand van de wereld geschoven te zijn, defecte emotieregulering in combinatie met depressiviteit en posttraumatische stressyndroom.

Klager heeft jarenlang antidepressiva, tranquillizers en slaapmedicatie geslikt.

Klager heeft buitensporig veel vriendinnen gehad. Zijn relaties liepen echter telkens opnieuw vast.

Sinds begin maart 2012 heeft klager bij in wekelijks een gesprek van een uur. Deze instantie verleent hulp na seksueel en grensoverschrijdend gedrag. Ook volgt hij een langdurige mindfulness training, die hem enigszins houvast moet geven in zijn leven.

In de loop der jaren is klager zich steeds meer bewust geworden van het feit dat zijn leven wordt gedomineerd door angst en het nooit kunnen vinden van geborgenheid en een veilige basis zodat hij, kort gezegd, steeds in vicieuze cirkels terecht komt. Dit alles komt voort uit het diepgewortelde trauma, dat in zijn vroege jeugd op kostschool, ongewild een aanvang heeft genomen. Na vallen en opstaan, door therapie en oefening heeft hij in de loop de jaren wel beter geleerd om zelf keuzes te maken en eigen verantwoordelijkheid te nemen en regie te voeren over zijn leven.

Vorenstaande wordt door klager naar voren gebracht en de klachtencommissie spreekt zich hierbij niet uit over enige causaliteit.

- 2.3. Voor klager is het ontzettend belangrijk dat het seksueel misbruik dat aangeklaagde bij hem heeft gepleegd, dat hij zich nog als de dag van gisteren herinnert, wordt erkend en dat hiervoor excuses worden aangeboden.

3. De inhoudelijke reactie op de klacht.

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven.

, delegatie overste, heeft namens de congregatie de volgende schriftelijke reactie gegeven op de klacht:

In de archieven en uit verklaringen van personen die in het pensionaat hebben gewerkt blijkt dat er geen aanwijzingen zijn voor enigerlei twijfel over het functioneren van aangeklaagde. Klager geeft zijn subjectieve ervaringen over de gedragingen van aangeklaagde. De congregatie kan zich heel goed voorstellen dat klager destijds als negenjarige jongetje zich uitermate ongemakkelijk en opgelaten heeft gevoeld. Op de vraag in hoeverre er een objectieve reden is om de handelingen die aangeklaagde verrichtte bij het wassen aan te merken zijn als seksueel misbruik, daar dient de Klachtencommissie een oordeel over te vellen.

Het raakt de congregatie diep dat de periode waarin klager aan de zorg van de congregatie was toevertrouwd hem deels heeft getekend. De congregatie heeft in dit verband gefaald in haar doelstelling, namelijk Gods goedheid brengen onder de mensen en zeker onder de kinderen die aan de zorgen van de congregatie waren toevertrouwd.

De delegatie overste wil daarom de pijn die klager heeft geleden vanwege hetgeen hem is aangedaan erkennen. Daarvoor biedt de congregatie hem oprechte verontschuldigheden aan.

4. De beoordeling

- 4.1 Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.
- 4.2. De Klachtencommissie is van oordeel dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure. Ook het herhaaldelijk en langdurig afspoelen van het geslachtsdeel en de billen van klager, die toen de leeftijd van acht à negen jaar had, heeft de Klachtencommissie aangemerkt als seksueel misbruik.
- De handeling van aangeklaagde – het naar achteren schuiven van de voorhuid van de penis van klager – bleef in dit geval niet beperkt tot de controle van de persoonlijke hygiëne nu deze handeling gepaard ging met het voelen van de balzak en tussen de benen van klager en strelen van zijn billen tot aan zijn anus, waarbij klager haar duidelijk hoorde hijgen achter zich.

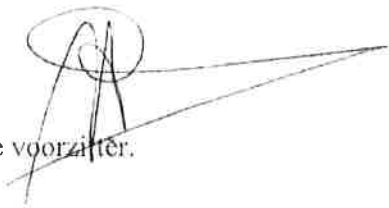
- 4.3. Er zijn meer dan 50 jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het tijdsverloop en het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat klager enige keren seksueel is misbruikt door aangeklaagde, zoals door klager in zijn klaagschrift is beschreven.
- De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal in zijn klaagschrift heeft beschreven en ter zitting heeft verteld.
- Voorts heeft de Klachtencommissie kennisgenomen van het klaagschrift in de zaak met zaaknummer 2011-T469 en het emailbericht van de heer _____ waarin eveneens over seksueel misbruik door aangeklaagde wordt geklaagd.
- Een en ander in onderling verband en samenhang bezien ondersteunt naar het oordeel van de Klachtencommissie voldoende de aannemelijkheid van het seksueel misbruik van klager door aangeklaagde.
- 4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest.
- 4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde niet meer in leven is, kunnen tegen haa geen maatregelen meer worden genomen.
- 4.6. Over een financiële vergoeding kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de delegatie overste zal klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding dienen te wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de delegatie overste van de Congregatie Nederlandse Delegatie van Zusters van Onze Lieve Vrouw de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 6 december 2013 door mr. H.J. Schepen, voorzitter, mr. P.R.M. van der Ven pr. en dr. P.J.A. van Panhuis, leden, bijgestaan door M.H.J. Materman, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

De voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager, aangeklaagde en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Algemene Overste en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Algemene Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 aan de Procedure geeft de Algemene Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Algemene Overste